

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

**DIZAYN METODOLOGIYASI ASOSLARI
O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi: 200 000 – San'at va Gumanitar fanlar.
Ta'lif sohasi: 210 000 – San'at.
Ta'lif yo'nalishi: 60210400 – Dizayn: interyer dizayni

Chirchiq – 2024

Fan/modul kodi DMas1104		O'quv yili 2025-2026	Semestr 4	ECTS - Kreditlar 4
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotla ri (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)
	Dizayn metodologiyasi asoslari	60	60	Jami yuklama (soat) 120
2.	I. Fanning mazmuni.			
	<p>Fanni maqsadi: Fanni o'qitishdan maqsad – Dizayn sohasida bilim olayotgan, izlanayotgan va ijod qilayotgan talabalarga dizayn metodologiyasi nazariy asoslarni, loyihalarning kreativligi va ularni amalda bajarishga imkon topish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat. “Dizayn metodologiyasi asoslari” fani talabada dizayn sohasining asosiy tushunchalari, spesifikasi va metodologiyasi; dizaynning o'ziga xos loyiha faoliyati sifatida shakllanishi va rivojlanish tarixi; dizayn konsepsiyalari haqida bilimlarni shakllantirish kabi masalalarni qamrab oladi.</p> <p>Fanning vazifasi: olgan bilimlarini ijodiy qo'llash hamda ilmiy-metodologik asoslash; zamonaviy xalqaro dizayn tashkilotlarining tashkiliy tuzilishi, faoliyat yuritishining shakli, maqsadi va vazifalarini tahlil etish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.</p>			
	II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)			
	II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:			
	4-semestr			
	<p>1-mavzu. Dizayn metodologiyasining nazariy asoslari. Loyihalarni chizish metodologiyasi. Buyurtmachi bilan ishslash metodologiyasi. Dizaynerning loyiha ustida ishslash metodologiyasi. Dizaynda o'quv metodologiya.</p> <p>2-mavzu. Dizaynda o'quv metodologiyasining o'rni va ahamiyati. Ilhomlanish metodologiyasi. Dizayn metodologiyasidagi uzviylik va uzliksizlik. Arxitektorlar usuli. Dizaynerlarni loyiha ustida ishslash metodlari. Dizaynda innovatsion texnologiyalar.</p>			
	III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar			
	Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:			
	4-semestr			

	1. K.G.Malikov Toshkent transport universiteti “Informatika vakompyuter grafikasi” kafedrasи p.f.f.d., (PhD) v/b. dotsent.
	2. B.B.Ko'kiyev. CHDPU “Muhandislik va kompyuter grafikasi” kafedrasи p.f.f.d., v/b., dotsent.

3. D.F.Kuchkarova, D.A.Achilova, B.S.Ismatov "Muhandislik grafikasi fanlari metodologiyasi" Toshkent 2023y 228b.

Qo'shimcha adabiyotlar.

1. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Yangi O'zbekiston strategiyasi.- Toshkent, 2021. -458 b.
2. M.Muxamedova, "Me'morchilik asoslari" o'quv qo'lanma, - T : "Fan va texnologiya" 2018,296 bet.
3. M.M.Vaxitov, Sh.R.Mirzayev "Memorchilik (I-qism memorchilik tarixi)" darslik Toshkent taffakur 2010y. 368b.
4. X.Po'latov, P.Zohidov, D.Nosirova, M.Miryusupova, Sh.Nurmuhamedova "Arxitekturaviy kompozitsiya asoslari" darslik. -Toshkent "Talqin" 2005y. 96b.
5. A.O'ralov, X.Po'latov, M.Miryusupova, M.Zoirova, O.Salimov, Sh.Nurmuhamedova, D.Alimova, A.Turdiyev, Sh.Reyimboyev. "Arxitekturaviy loyihalash asoslari"- Noshir Toshkent 2010y. 199b.
6. T.A.Hidoyatov, S.A.Kadirova, Y.I.Abdurahmonov "Zamonaviy jihozlash va interyer" o'quv qo'lanma O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti Toshkent – 2012y 159b

Axborot manbalari

1. www.pedagog.uz.
2. www.edu.uz.
3. <http://ziyonet.uz>.
4. www.cspu.uz.

7. Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2024 yil "29" "08" "1"-sonli qarori bilan tasdiqlangan.

Fan/modul uchun ma'sul:

1. I.O.Ozodboyev. CHDPU "Muhandislik va kompyuter grafikasi" kafedrasi o'qituvch.
2. J.M.Hayitov. Muhandislik va kompyuter grafikasi" kafedrasi o'qituvchisi.

Taqrizchilar:

1. Fanning tarkibiy tuzilmasi.
2. Loyiha ustida ishlashda jamoat bilan ishlash usullari.
3. Loyiha ustida ishlashda jamoat bilan ishlash usullari.
4. Loyiha ustida ishlashda jamoat bilan ishlash usullari.
5. Loyiha ustida ishlashda jamoat bilan ishlash usullari.
6. Fanning predmeti va uslublari.
7. Arxitektorlar usuli.
8. Arxitektorlar usuli.
9. Arxitektorlar usuli.
10. Arxitektorlar usuli.
11. Buyurtmachi bilan ishlashdagi muammo va kamchiliklar.
12. Buyurtmachi bilan ishlashdagi muammo va kamchiliklar.
13. Buyurtmachi bilan ishlashdagi muammo va kamchiliklar.
14. Ilhomlanish metodologiyasi.
15. Ichki dizayndagi yangi texnologiyalar.
16. Ichki dizayndagi yangi texnologiyalar.
17. Ichki dizayndagi yangi texnologiyalar.
18. Ichki dizayndagi yangi texnologiyalar.
19. Dizayn metodologiyasidagi uzviylik va uzliksizlik.
20. Dizaynda innovatsion texnologiyalardan foydalanish.
21. Dizaynda innovatsion texnologiyalardan foydalanish.
22. Dizaynda innovatsion texnologiyalardan foydalanish.
23. Dizayn rivojlanishining asosiy nuqtalari.
24. Dizayn rivojlanishining asosiy nuqtalari.
25. Dizayn rivojlanishining asosiy nuqtalari.
26. Dizayndagi konsepsiylar.
27. Dizaynda prezentsiya.
28. Dizaynda prezentsiya.

Mustaqil ta'limga mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limga mustaqil ishlar – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.

	<p>Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:</p> <p>4-semestr</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Loyihalarni chizishdagi har xil metod va usullar va ularni ajratish. 2. Loyihalarni chizishdagi har xil metod va usullar va ularni ajratish. 3. Loyihalarni chizishdagi har xil metod va usullar va ularni ajratish. 4. Loyihalarni chizishdagi har xil metod va usullar va ularni ajratish. 5. Buyurtmachi bilan ishlashdagi muammo va kamchiliklar. 6. Buyurtmachi bilan ishlashdagi muammo va kamchiliklar. 7. Buyurtmachi bilan ishlashdagi muammo va kamchiliklar. 8. Loyiha ustida ishlashda jamoat bilan ishlash usullari. 9. Loyiha ustida ishlashda jamoat bilan ishlash usullari. 10. Loyiha ustida ishlashda jamoat bilan ishlash usullari. 11. Mulkchilik shakllari o‘zgarishining yo‘llari va usullari. 12. Mulkchilik shakllari o‘zgarishining yo‘llari va usullari. 13. Mulkchilik shakllari o‘zgarishining yo‘llari va usullari. 14. Mashxur dizaynerlar qanday ilxomlangan, nimadan ilhom olgan. 15. Mashxur dizaynerlar qanday ilxomlangan, nimadan ilhom olgan. 16. Mashxur dizaynerlar qanday ilxomlangan, nimadan ilhom olgan. 17. XVIII asr arxitektor va dizaynerlari. 18. XVIII asr arxitektor va dizaynerlari. 19. XVIII asr arxitektor va dizaynerlari. 20. Charlz Rene Makintosh ijodi. 21. Charlz Rene Makintosh ijodi. 22. Charlz Rene Makintosh ijodi. 23. Frank Lloyd Rayt ijodi. “Tower bridge” ko‘prigi. 24. Frank Lloyd Rayt ijodi. “Tower bridge” ko‘prigi. 25. Frank Lloyd Rayt ijodi. “Tower bridge” ko‘prigi. 26. Ko‘priklar qurish metodologiyasi. 27. Ko‘priklar qurish metodologiyasi. 28. O’lchamlarni modullini muvofikdashtirish. 29. Binolar klassifikatsiyasi. 30. O’lchamlarni modullini muvofikdashtirish.
3.	<p>VII. Ta’lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Dizayn metodologiyasi asoslari” fanini o‘zlashtirish jarayonida

	<p>amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr loyihalashning nazariy, amaliy asoslari haqida tasavvurga ega bo‘ladi (bilim);</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Talabalar “Dizayn metodologiyasi asoslari” fanini o‘zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr interyerini loyihalashning tarixiy va nazariy asoslarini va uning asosiy xususiyatlarini biliishi va ulardan foydalana olishi (ko‘nikma); 3. Talabalar nazariyasi, amaliyotda qo‘llash boyicha olgan nazariy bilimlarini amaliy tatbiqlarini amalga oshirish va muammolar bo‘yicha yechimlar qabul qilish ko‘nikmasiga ega bo‘lish (malaka).
4.	<p>VIII. Ta’lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dolzarb mavzu bo‘yicha shaxsiy fikrini tanqid, publisistik va boshqa janrlar (masalan, esse)da yozma bayon qilish; ▪ ma’ruzalar tayyorlash; ▪ konspekt yozish; ▪ glossاري tuzish; ▪ individual va jamoaviy o‘quv loyihasi tuzish; ▪ keys-topshiriqlarini bajarish; ▪ mavzuli portfoliolar tuzish; ▪ axborot-tahsiliy materiallar bilan ishlash; ▪ manbalar bilan ishlash; ▪ chizma-tasviriy modellar (intellekt-kart, freym, mantiqiy graf va h.k.) yaratish; ▪ multimediali taqdimotlar yaratish.
5.	<p>IX. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘la o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo‘yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur.</p>
6.	<p>X. Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Р. Ишмухамедов., А Абдуқодиров., А Пардаев “Таълимда инновацион технологиялар”, Тошкент, Истебод, 2008 й. 2. A.R.Jo‘raev, A.M.Shoimov, J.E.Pardaboev, B.R.Axtamov, S.X.Qahorov, N.M.Hamdamov “TEXNOLOGIYA VA DIZAYN” o‘quv qo‘lanma “Durdon” nashriyoti Buxoro – 2021y 276b.